

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvešča tedenske in praznične. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst a Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomskov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Konferenca demokratskih držav

Angleška vlada je sklenila na svojih posvetovanjih, da bo sklicala v London konferenco demokratskih in drugih držav, ki hočejo sodelovati pri skupnih ukrepih za ohranitev demokratskih svoboščin in obstoječih mej

LONDON, 20. marca. mp. Dogodki v srednji Evropi so prisilili angleško vlado, da je proti običajni sklicala v soboto izredno sejo, ki so ji prisostvovali vsi ministri in državni tajniki z min. predsednikom Chamberlainom na čelu. Posvetovanje se je raztegnilo tudi na nedeljo, kar je sploh prvi primer v angleški zgodovini. Na seji je zunanji minister seznanil ministre z najnovejšimi vestmi o dogodkih na Češkem, kakor tudi o točnem besedilu ultimata, ki ga je poslala nemška vlada Rumuniji. Ko so podrobno proučili položaj, so bili na sejo povabljeni tudi zastopniki oborožene sile in dominionov. Vesti iz dobro poučenih krogov zatrjujejo, da so na tem sestanku govorili o pospešenju angleške oborožitve in o ukrepih, ki jih bo angleška vlada podzela v obrambo svojih interesov v jugovzhodni Evropi. Veliko pozornost je zbudilo, ko je po seji poklical Chamberlain k sebi ministre za letalstvo, trgovino in zunanje zadeve, takoj nato pa še ministra za državno obrambo in zastopnike dominionov. Po tem sestanku je imel Chamberlain daljši

govor po radiu z Avstralijo, zunanji minister lord Halifax pa je sprejel francoskega poslanika v Londonu Corbina in sovjetskega poslanika Majskega. V sprejemnici je medtem že čakal angleški poslanik v Berlinu Henderson, ki je prišel na poročanje.

Nedeljski posveti so bili odločilni za nadaljnji razvoj trenutnih političnih dogodkov. Čeprav točni podatki sklepe še niso znani, se trdovratno širijo vesti, ki jih merodajni činitelji ne zanikajo, in so jih javile tudi angleške radijske postaje, da bo angleška vlada sklicala mednarodno konferenco demokratskih veselih in sicer Anglije, Francije in Zedinjenih držav, povabila je tudi Rusijo, Poljsko in zastopnike balkanske zveze. Vabila so že razposlali londonskim poslanikom omenjenih držav. Kakor se je zvedelo, so do sedaj pritrdilo odgovorile že Francija, Amerika in Rusija. Sestanku, ki bo še ta mesec, pripisujejo izreden pomen, njegov cilj pa bo v glavnem zagotoviti svetovni mir in onemogočiti nadaljnje spremembe obstoječih mej.

General Prchala pobegnil na Poljsko?

Pariz, 20. marca. AA. Po vesteh iz ukrajinskega vira je general Prchala z delom svojega štaba prešel na Poljsko.

Hudsonova misija v Varšavi

VARŠAVA, 20. marca. br. Angleški državni podtajnik za prekomorsko trgovino Hudson je prispel včeraj ob 16.38 iz Londona naravnost v Varšavo. V njegovem spremstvu so tudi načelnik gospodarskega oddelka v angleškem trgovinskem ministrstvu Gwatkin ter nekateri višji uradniki angleškega trgovskega in zunanje-ga ministrstva. V Varšavi bo imel Hudson razgovore s poljskim trgovinskim mini-

strom, sestal pa se bo tudi z zunanjim ministrom Beckom. Dejstvo, da se bo sestal z Beckom, dokazuje, da pri njegovem obisku ne gre samo za razgovore trgovinskega značaja, temveč tudi političnega. V poljskih finančnih in gospodarskih krogih pozdravljajo njegov prihod z velikim zadovoljstvom.

Širite »Slovenski Narod«!

Povratek belgijskega kralja iz Švice

BRUSELJ, 20. marca. AA. Belgijski kralj Leopold se je vrnil včeraj iz Švice, kjer je bil obiskal svojega sina, ki je zbolel na hripi.

Francija pospešuje z vso naglico oborožitev

Izredni ukrepi za pospešitev oborožitve bodo že danes uveljavljeni

Pariz, 20. marca. a. Po večerajšnji seji senata, na kateri so bila končnoveljavno odobrena izredna pooblastila vladati za povečanje proizvodnje vojnihi potrebščin in izpolnitve francoske vojske je imela vlada sejo, ki je trajala do 21. Na tej seji je min. predsednik in vojni minister Daladier poročal o splošnih ukrepih, ki jih namerava izvesti na podlagi v poslanski zbornici in senatu odobrenih pooblastil. Podrobne določbe nameravanih ukrepov so pristojna ministrstva izdelala že v teku noči ter jih bo ministrski svet odobril že na svoji današnji seji, ki bo ob 17., nakar bodo takoj predložene predsedniku republike v podpis, še predno bo odpotoval v London na uradni obisk angleškega kraljevskega para.

Gamelin rezervnim oficirjem

Strasbourg, 20. marca. br. Na večerajšnjem kongresu rezervnih oficirjev in bivših bojnikov je včeraj govoril tudi vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin, ki je opozarjal v svojih izjavah na resnost mednarodnega položaja ter na čase v svetovni vojni, ko je tudi Francija trpela pod geslom »Vae victis!«. V sedanjih okoliščinah, je dejal, mora poudariti, kolika sreča je za velik narod, kakor je francoski, ki more braniti svoje pravice in ki ima za to vsa sredstva na razpolago. Francija je danes dovolj močna, da lahko brani svojo svobodo, biti pa mora tudi pripravljena, da brani pravice in svoboščine drugih, ki so zatirani.

Obsežni vojaški ukrepi Rumunije

Rumunija je poslala na mejo nadaljnjih 100.000 vojakov

LONDON, 20. marca. c. Naglico, s katero se razvijajo zadnje dni diplomatski razgovori v Londonu in Parizu, razlagajo z resnostjo položaja Rumunije.

Rumunija je poslala na madžarsko mejo v teku večerajšnjega dne nadaljnjih 100.000 mož. Čete so zbrane predvsem ob bivši karpatsko-ukrajinski meji. V Rumuniji zanikajo, da bi bila odredjena splošna mobilizacija, pač pa so bili vpoklicani vojaški obvezniki v starosti 24 in 25 let.

BUDIMPEŠTA, 20. marca. br. Včeraj so se videli po budimpeštanskih ulicah množični rezervisti, ki so bili vpoklicani pod orožje. Nekateri so bili razmeščeni med čete budimpeštanske posadke, drugi pa so bili odposlani k četam, ki so na vzhodu in jugovzhodu Madžarske. V Budimpešti je bilo včeraj prav tako živahno vrvenje kakor v času septembrske krize, ko je Madžarska mobilizirala proti Českoslovaški.

Priprave za vstop Bolgarije v Balkansko zvezo

Ugotovitve ob obisku bolgarskega min. predsednika Kjuzeivanova v Ankari

Ankara, 20. marca. i. Predsednik bolgarske vlade dr. Kjuzeivanov, ki je bil tri dni gost turške vlade, je imel za časa bivanja v Ankari več razgovorov s turškimi državni in odgovornimi predstavniki turške republike. Najvažnejši del ankarških razgovorov je bil v dvorcu na Cankaji v navzočnosti predsednika republike Inenija ter zunanje ministra Saradzogla, ker so bili namenjeni poglobitvi odnosov med Bolgarijo in državami Balkanske zveze.

Turški državniiki so poudarili, da je glavno načelo turške zunanje politike ohranitev večnega miru ter eloge med balkanskimi državami in da Turčija ne bo dovolila vpliva spominov na preteklost. S to miro-ljubno politiko stremi za tem, da se tudi Bolgarska kot balkanska država pridruži balkanskemu sporazumu, s čimer bi bilo doseženo ravnotežje in zagotovljen popoln mir na Balkanu.

Kolikor se je moglo ugotoviti, je predsednik bolgarske vlade izrazil turškim dr-

žavnikom željo svoje vlade in bolgarskega naroda, da se pridruži balkanskemu sporazumu, če se rešijo gotova vprašanja med Bolgarijo in podednimi balkanskimi državami. Bolgarija je že predložila podrobne svoje zahteve, vendar pa še ni znano, kakšno stališče bodo v tem pogledu zavzeli turški državniiki.

Predsednik bolgarske vlade je sredi ob 19.40 zapustil Ankaro. Pri slovesu so bili navzoči predsednik turške vlade Sajdam, turški zunanji minister Saradzoglu, višji uradniki zunanje-ga ministrstva ter diplomatski predstavniki balkanskih držav. Davi ob 10.30 je dr. Kjuzeivanov prispel v Carigrad, kjer bo ostal dva dneva, nakar se bo vrnil v Sofijo.

Ankara, 20. marca. AA. (DNB). V zvezi z obiskom predsednika bolgarske vlade Kjuzeivanova v Ankari je bilo izdano poročilo, v katerem se trdi, da so turški in bolgarski državniiki v popolni pripravljenosti razpravljali o vprašanjih, ki zanimajo Bolga-

rijo in Turčijo, kakor tudi o vprašanjih, ki se tičejo vseh balkanskih držav. Nato so proučili tudi mednarodni položaj. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da je balkanski sporazum jamstvo za mir ne samo na Balkanu, temveč v vsej Evropi. Ugotovili so tudi, da so odnosi med Turčijo in Bolgarijo popolnoma prijateljski in da so se z obiskom Kjuzeivanova v Ankari samo še ojačili.

Predsedniške volitve v Franciji

Pariz, 20. marca. AA. (Havas). V zvezi z resnostjo mednarodnega političnega položaja so se francoski politični krogi začeli resno baviti z vprašanjem izvolitve novega predsednika republike, ki bo 5. aprila v Versaillesu. Veliko številni parlamentarcev smatra, da bi moral prihodnji predsednik republike biti ponovno Lebrun, ker je v teku zadnjih let burnih mednarodnih dogodkov pridobil velike izkušnje, ki so v sedanjem času zelo potrebne. Razen tega ima zelo veliko osebno avtoriteto. Smatrajo, da bodo Lebruna po vrnitvi iz Londona zaprosili najuglednejši politiki Francije, naj ponovno sprejme kandidacijo za predsednika. Kakor znano, je Lebrun absolutno odklonil svojo kandidacijo, vendar pa obstoji možnost, da popusti, ako bi Francija soglasno zahtevala od njega, naj bi še nadalje šef države. Poleg Lebruna se omenjata še dve osebnosti kot kandidata za predsednika republike in sicer bivši predsednik skupščine Bouisson ter kmetijski minister.

Moscicki o poljski politiki

VARŠAVA, 20. marca. br. O priliki večerajšnje proslave maršala Pilsudskega je imel predsednik republike Moscicki v Varšavi velik govor, v katerem je naglasil, da je bil pokojni maršal Pilsudski eden izmed največjih politikov Evrope v teku zadnjih 20 let. Poljski narod stoji štiri leta po njegovi smrti pred popolno izvršitvijo njegove oporoke. Uspehi, ki jih je poljska vlada dosegla v zadnjih letih pomenijo v resnici zmago maršala Pilsudskega, ki je vedno nagašal veliko važnost močne vojske za Poljsko. Poljska bo posvetila odsele vse sile povzdigi narodne kulture. Poljski narod hoče ostati neodvisen. Zato je tudi edini cilj poljske zunanje politike ohranitev neodvisnosti poljske republike. Poljski narod ne veže svoje usode na nobeno zunanjo silo, temveč se opira zgolj na svoj narod, ki je pripravljen na vse žrtve za zagotovitev svoje bodočnosti in neodvisnosti.

Litovski zunanji minister v Berlinu

Berlin, 20. marca. br. Litovski zunanji minister Urbis, ki je prispel v soboto zvečer na povratku iz Rima, kjer je prisostvoval kronanju papeža Pija XII. v Berlin, je prebil večerajšnji dan v litovskem poslaništvu. Danes se bo bržkone sestal z vodilnimi nemškimi državniiki.

Klajpeda, 20. marca. c. Včeraj so bile tu o priliki neke parade velike demonstracije, pri katerih je množica v zborih kričala: Hočemo nazaj v Nemčijo!

Madrid za mirovno pogajanja

Madrid, 20. marca. br. Julian Basteiro, ki vodi zunanjo politiko republikanskega sveta za narodno obrambo, je poslal po madridskem radiu generalu Francu poziv za pogajanja. Prečital je naslednjo izjavo v imenu sveta za narodno obrambo:

Nastopil je čas, da svet za narodno obrambo izvrši svoje mislijo. Zato se obračam na vašo vlado s sporočilom, da smo pripravljeni začeti pogajanja za sklenitev častnega mira. Pričakujemo vaše odločitve.

Po govoru Basteira se je polastilo prebivalstva veliko upanje, da bo prišlo do sklenitve častnega mira. Sedaj so v Španiji vsi prištali sklenitve častnega mira. Ako bi bilo mogoče na osnovi skupne ljubezni do Španije skleniti mir, govorijo v Madridu, bi bili vsi pripravljeni z veseljem odložiti orožje.

Burgos, 20. marca. AA. General Franco je sklenil izpustiti iz koncentracijskih taborišč vse civilne osebe-neborce, pod pogojem, da jih njihovi prejšnji delodajalci zopet sprejmejo na delo. Smatrajo, da bo izpuščenih več tisoč oseb.

Madžarski obisk v Rimu

RIM, 20. marca. br. Budimpeštanski dopisnik lista »Corriere della Sera« poroča, da bosta prispela madžarski min. predsednik Teleky in zunanji minister Csaky na oficilen obisk v Rim v začetku aprila.

Borzna poročila.

Curij, 20. marca. Beograd 10.—, Pariz 11.695, London 20.69, New York 441.875, Bruselj 74.35, Milan 23.25, Amsterdam 234.45, Berlin 177.25, Praga —, Varšava 83.—, Bukarešta 3.37.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Važni razgovori v Londonu

Min. predsednik Chamberlain v avdijenci pri kralju Juriju

LONDON, 20. marca. br. Angleški zunanji minister lord Halifax je imel včeraj dopoldne dolg razgovor s prvim državnim tajnikom sirom Cadoganom, ki je po razgovoru odšel v Downing-street. Dopoldne se je oglašil v Foreign office francoski veleposlanik Corbin, ki je ostal tam eno uro. Medtem je imel min. predsednik Chamberlain razgovor z zunanjim ministrom Halifaxom in min. Stanleyem in prvim državnim tajnikom Cadoganom. Razgovor je trajal do 13. Cadogan je nato odšel v Foreign office, kamor je pozneje odšel tudi lord Halifax, ob 16.30 pa še minister Stanley.

Ko se je večeraj popoldne min. predsednik Chamberlain peljal z Downing-streeta v Buckinghamso palačo k avdijenci pri kralju Juriju VI., ga je živahno pozdravljala med potjo velika množica. Kralj je sprejel min. predsednika Chamberlaina ob 16. ter je avdijenca trajala eno uro. Za danes je bila napovedana seja vlade.

Popoldne nova Chamberlainova izjava

London, 20. marca. AA. Ob 11. je imela angleška vlada izredno sejo. Popoldne bo Chamberlain v spodnji zbornici odgovarjal na razna vprašanja ter nato podal izjavo o stališču Anglije glede zadnjih dogodkov. V zgornji zbornici bo podal sliho izjavo lord Halifax. V londonskih političnih krogih smatrajo, da bo Chamberlainova izjava v duhu pričakovanja javnosti.

Izpremembra ameriškega zakona o nevtralnosti

Poostreitev ukrepov proti državam, ki izzovejo oborožen spopad

Washington, 20. marca. r. Senator Pittman bo danes v ameriškem senatu predložil zakonski predlog o spremembi zakona o nevtralnosti. Zakonski predlog določa dolžnost predsednika Zedinjenih držav, da v 30 dneh po kakem oboroženem spopadu ugotovi, kdo sodeluje v tem spopadu. Ta ugotovitve bo imela za posledico avtomatsko naslednje:

1. prepoved ameriških mornarici, da prava potnike in blago direktno ali indirektno v države, ki jih je predsednik Zedinjenih držav ugotovil za povzročitelje spopada,
2. možnost za vojujoče se stranke, da si v Zedinjenih državah nabavijo vse potrebne proizvode in tudi vojne potrebščine, če blago takoj plačajo in ga odpremiijo na ne-ameriških ladjah,
3. prepoved vsakršnih kreditov vladam vojujočih se držav,
4. izjema velja za ameriške republike, ki niso udeležene v vojni izven ameriške celine.

ker želi vlada, predno zavzame končno stališče glede aktualnih vprašanj, videti, kakšna reakcija bo nastala pri posrednih vladah, s katerimi namerava sodelovati.

Kakor poroča Reuter, namerava vlada takoj z največjo naglico izvršiti načrt o oborožitvi. Vojni minister je prevzel v sodelovanju z nekaterimi drugimi člani vlade priprave za izdelavo strateških načrtov. V tem pogledu bo angleška vlada stopila v zvezo z vsemi državami na svetu, ki se strinjajo s politiko miru.

Poslaniki poročajo

London, 20. marca. br. Nemški veleposlanik Dirksen je včeraj ob 14. odpotoval v Berlin, da poroča svoji vladi o mednarodnem političnem položaju.

London, 20. marca. br. Angleški veleposlanik v Berlinu Neville Henderson je ob 15.37 prispel na kolodvor Viktorija v Londonu in je takoj odšel v Foreign office, kjer je konferiral s Halifaxom.

Berlin, 20. marca. AA. Francoski veleposlanik Coulondre je v soboto odpotoval v Pariz na poročanje.

Nujno sklicanje avstralskega parlamenta

Canberra, 20. marca. c. Predsednik avstralske vlade Lyons je sklical za jutri nujno sejo avstralskega parlamenta in sicer po radio-telefonskem razgovoru, ki ga je imel s Chamberlainom. Obenem je izdal navodilo avstralskemu zastopniku v Londonu, da odloži svoje za danes napovedane potovanje v Avstralijo ter prisostvuje seji angleške vlade.

Zakonski načrt daje predsedniku Zedinjenih držav pooblastilo, da prepove ameriškim potniškim ladjam plovbo v kraje, kjer se bojujejo. Izvzete bodo le one, ki imajo namen, olajšati delo ameriškega Rdečega križa.

Pittman je izjavil, da predstavlja njegov zakonski predlog samo njegova osebna nazorja. Politični krogi smatrajo, da je Pittmanov predlog samo del vladnega načrta, ki stremi za tem, da dobi predsednik Zedinjenih držav večjo svobodo akcije v primeru evropskega spopada, da bi tako lažje pomagal evropskim demokratičnim narodom.

Širite »Slovenski Narod«!

